

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Quæst. 55. Quandonam debitum licitè reddatur conjugii illicitè petenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

minens aut periculum ex partu. Unde resolves, »

I. Licite interruptitur actus conjugalis, et- »
si ex naturæ concitatione secutura sit pollutio, »
si dummodo sit justa causa interruptendi, v. g. »
si ex continuatione immineat periculum mor- »
bi vel mortis ab hoste, vel aliquis alius interve- »
niat. Vid. Perez d. 49. f. 9. »

II. Peccat probabiliter fœmina, quæ in usu »
Matrimonii animum aliò distrahit, ne natura »
excitetur; venialiter tamen, ut Perez n. 7. do- »
cet ex Sanch. »

ADDENDA.

Quest. 55. Quando debet licite reddatur 352.
conjugi illicite petenti. R. Hic variè loquun-
tur authores, uti refert Avers. q. 21. f. 7. §. Septi-
mo, & constabit ex jam dicendis.

§. 1. Quando petens tantum venialiter pec-
cat, Sanch. l. 9. d. 6. n. 6. absolutè dicit, alterum sine
peccato reddere, si aliàs esset offensurus, quia
hæc causa censetur excusare cooperantem: quod
verum videtur, si posset aliter licite petere, uti
si petat ob voluptatem, ad cavendam offensam
reddere potest, quia posset ex alio fine honesto
petere.

§. 2. Quando petere est mortale tenens se ex 253.
parte petentis, uti si petens habeat votum ca-
stitatis, vel aliud novum impedimentum, alte-
rum posse & teneri reddere docent Adr. S. Anton.
Henr. Sanch. l. 5. d. 11. n. 2. Castrop. Perez, Busenb.
relatus l. 2. n. 250. Viva ad prop. 9. Inn. XI. n. 14.
quia sicuti si quis contra votum suum repetat
depositum, teneor reddere, quia malitia peten-
tis non tollit jus, quod habet ad rem aliunde
suam,

F. I.
201
H. mor.
E. I. audii
a Crox
om. VII
C. I.

suam, ita etiam hic, cum actus ille secundum se sit licitus, & tantum illicitus ex circumstantia petentis, ergo videtur retinere jus suum, secundum Regulam de cooperatione l. 2. à num. 250. explicatam, quod ille non peccet, qui ex justa causa cooperatur actui, quem alter ex sua tantum culpa facit male. E contra nec tenetur, nec posse in tali circumstantia reddere docent *Rich. Silv. Comit. Pontius l. 10. c. 3. Krimier à num. 819.* & alii, quia petens hic & nunc non potest talem actum licite facere, & per votum vel novum impedimentum amisit usum sui juris, cum non possit habere jus ad peccandum, ergo non est licitum illi cooperari, Regula enim de cooperatione l. 2. à n. 255. & l. 6. p. 1. à n. 209. explicata tantum dicit licite fieri cooperationem, quando alter hic & nunc posset modo licito ponere talem actum, cui cooperor. Et hæc secunda sententia videtur probabilior; suadet autem rectè *Aversa q. 10. f. 4.* ut ille, qui prævidet peccandum, petat ipsemet, & tum poterit uterque licite talem actum habere.

354. §. 3. Si petens per suam culpam amisit potestatem petendi, quia v. g. per incestum contraxit affinitatem cum conjuge, conjux non tenetur reddere, *Sanch. n. 8.* Imò *S. Th.* aliique gravissimi AA. quos refert *Sanch. n. 11.* docent peccare innocentem, si reddat, quia cum justè negare possit, secundum dicenda n. 375. si non negat, videtur non tantum consentire in peccatum ipsius, sed etiam cum impedimento per novam affinitatem contracto, sine ulla necessitate coire, quod videtur illicitum. Oppositum tenent *Sanch. n. 12.* & *Dian. p. 9. t. 8. R. 32.* quia quamvis negare posset, tamen si reddat, per hoc non videtur

forma

formaliter cooperari peccato, vel illicitæ peti-
 tionis alterius, sed tantum actui de se licito, ad
 quem jus habet, & cujus usu privari non debet
 ob crimen alterius, & ideo Cap. *Transmissæ*, &
 Cap. *Tue De eo*, qui cognov. consanguin. dicitur,
 quod affinitas post Matrimonium contra-
 hita ei conjugii officere non debeat, qui iniquita-
 tis particeps non fuit, officeret autem, si pecca-
 tum reddendo, & si semper teneretur primus pe-
 tere. Utraque sententia est probabilis, sed pri-
 ma videtur probabilior. *Avers.* tamen q. 17. f. 3.
 tenet cum secunda, si, postquam innocens mo-
 nitur nocentem, ut abstineat, non possit sine gra-
 vi suo incommodo id illi persuadere: tumque
 verum rectè suadet, ut ipsemet innocens petat
 debitum, quia nocens tum poterit sine peccato
 reddere.

§. 4. Quando petere est mortale ob circum- 355.
 stantiam tenentem se ex parte ipsius actus copu-
 læ, ut si petatur in loco sacro, vel cum periculo
 pollutionis, abortus &c. tum etiam reddere est
 mortale, quia tum fit formalis cooperatio ad
 actum de se malum, *Sanch. n. 16. Spor. supra.*

§. 5. Si conjux ob majorem voluptatem, quæ 356.
 secundum dicta n. 295, fit venialiter mala, pe-
 tere debitum situ vel modo non consueto, *Armill.
 Pala. Henric. & alii apud Sanch. n. 1.* dicunt, alte-
 rum conjugem non teneri reddere, tum quia
 non petitur modo debito & naturali, tum etiam,
 quia non habet jus ad peccandum, secundum
 dicta n. 353. Contradicunt tamen *Pontius, Es-
 ch. Sanch. l. 9. d. 16. n. 8.* quia cum secundum
 dicta n. 352. licitè possit reddere, videtur tene-
 ri, si bonis verbis non possit adducere ad absti-
 nendum, vel ad aliter coeundum, nec censebi-
 tur

Handwritten text on the book's spine, including the number 201 and various letters and words such as 'mor', 'laudii', 'a Crox', 'om VIII', and 'ca'.

tur formaliter cooperari ejus peccato, quia posset hic & nunc aliter licitè petere. Et secundum Regulam jam datam putârunt aliqui, si vir nolit seminare nisi extra vos, uxorem non teneri quidem, attamen posse admittere talem imperfectam ejus copulam: quia habet jus ad copulam; quòd autem vir non faciat, uti deberet, posset, est ejus solius culpa, ad quam non censetur uxor, nisi materialiter cooperari, eo modo, quo petens Sacramentum ab illo, qui ex sua culpa ministrabit indignè, non censetur ejus peccato formaliter cooperari, secundum dicta l. 6. p. 1. à n. 211. Opponunt quidem priores Authores, non esse annuendum, sed resistendum desiderio petentis, Cap. Negligere, 2. q. 7. Cap. Anima, 2. q. 5. nam petenti etiam rem suam in grave damnum corporale proprium vel alienum, non est annuendum, ergo multò minùs in spirituale damnum, ergo etiam si posset aliter petere, si aliter non perat, negandum est illi. Sed Authores illi respondent ex textibus illis Juris tantum probari, quòd si posset commodè adhiberi correctio fraterna, & impediri peccatum petentis ad hoc esset obligatio, secundum dicta l. 1. à n. 208. & notat Sanch. n. 5. De cætero, ubi impediri non potest sine incommodo, offensa, rixâ, periculo incontinentiæ in petente, permitti potest peccatum, & cooperatio erit materialis tantum, aut fieri debet, quod suadet Avers. Ad rationem in contrarium, disparitatem dat. Sanch. n. 17. quod nemo habeat dominium corporale proprii vel alieni: è contrà Deus homini relinquit dominium morale circa bona animæ, quam reliquit in manu consilii ejus.

357. Q. 56. Quid specialiter sit notandum circa illud